

PEYGAMBERİ SAHİH KAYNAKLARDAN DOĞRU TANIMAK

Rasûlüllâh (s.a.v.), Müslümanların yegâne rehberidir. Onun hayatı, Müslümanlar için dikkate alınması gereken hüviyettir. Her şeyden önce Allah Teâlâ “Peygamber (s.a.v.)’in Müslümanlar için örnek olduğunu” (Ahzâb, 33/21) ifade etmektedir. Günümüz dünyasında insanların kendi ruh dünyalarındaki boşlukları doldurmak için örnekler aradığı bir noktada Müslümanların Allah Rasûlü gibi hem dünya hem de ahiret açısından kazanımların kaynağı olabilecek bir kılavuzu bulunmaktadır.

Kılavuzun önemi kadar onun doğru bir şekilde anlaşılması gerekmektedir. Eğer doğru, doğru bir şekilde anlaşılmazsa amaçlanan faydalardan ziyade zararlara mahal verme söz konusudur. Müslüman, bu noktada Peygamberini doğru bir şekilde anlamak, sahih kaynaklardan gelen bilgilerle tanımak durumundadır. Peygamber (s.a.v.)’in doğumunu ifade eden Mevlid kandili bu kapsamda değerlendirilebilecek konulardan birisidir.

Mevlid, Arapça bir kelime olarak doğum anlamına gelmektedir. Peygamber (s.a.v.)’in doğumu ile özdeşleşmiş bir kavramdır. Müslümanların aslında her gün Allah Rasûlü’nü hatırlamaları ve hayatlarında makes bulan uygulamalarıyla onu yaşatmaları gerekir. Ancak biz Müslümanlar olarak onu genellikle belirli gün ve gecelerde hatırlamaktayız. Müslümanlığımızı, sadece o günlerde yaşanır kılmaktayız. Bu durumun değiştirilmesi gerekmektedir. Eğer biz Müslümanız diyorsak o zaman onu gerektiği gibi hayatımıza yansıtmalıyız.

Mevlid kandilinde genellikle bahsedilen bir konuya dikkat etmek gerekir. Günün önemine binaen camilerimizde ve ikili sohbet ortamlarında Allah Rasûlü’nün doğumunda meydana gelen olaylar başlığı altında bazı konular zikredilmektedir. Müslümanlar da Mevlid kandili gününde o günün atmosferine uygun olarak her sene aynı olayları dinler ve duygulanırlar. Mezkûr olayları kısaca şu şekilde ifade edebiliriz: Kisra saraylarından on dört burç yıkıldı, Kâbe’nin içindeki putların pek çoğu devrildi, Taberiyye gölü kurudu, Semâve vadisi sular altında kaldı, Mecûsilerin bin yıldır yanan ateşleri bir anda söndü ve gök kubbeden salkım salkım yıldızlar döküldü vs.

Peki hiç düşündük mü, bu zikredilen olaylar gerçekten yaşanmış mıdır? Olayların meydana geldiği bölgelere bakıldığında birbirlerinden binlerce kilometre uzaktaki yerlerdir. Yapılan araştırmalara göre bugünlerde söz konusu milletlerin tarihlerinde böyle yaşanmış olaylar tespit edilememiştir. O günün en güçlü devletleri olan Bizans ve İran Sasânî imparatorluklarında bu kadar büyük addedilebilecek olayların kayıtları mevcut değildir. İslâmi kaynaklarda da ne Peygamber (s.a.v.)’in dilinden ne de tarihçilerden sağlam deliller bulunmamaktadır. Ancak bu olaylar kitaplarımıza sonraki dönemlerde bir şekilde girmiş ve Mevlid kandillerinde anlatılır olmuştur. Eğer bu olaylar yaşanmış olsaydı Peygamberin yaşadığı dönem, halifeler ve Şii Fatimilere kadar Mevlid kandili geceleri idrak edilirdi. Mevlid kandilleri Fatimiler (909-1171) döneminden itibaren ihya edilmeye başlanmıştır.

Bugün biz Müslümanlar olarak, Peygamber (s.a.v.)’i genellikle kulaktan dolma bilgilerle tanıdığımız ve hiç araştırma yapmadığımız için sahih kaynaklar üzerine kurulmuş bir anlayışımız zayıf kalmaktadır. Hayatımızı ilgilendiren her konuda uzmanlarından bilgi almayı ihmal etmeyen bizler, dinimizi doğru anlamak için bir gayret göstermemekteyiz. Diğer konularda olduğu gibi dini ve onun önderi Peygamber (s.a.v.)’i sağlam kaynaklardan öğrenmek üzerimize düşen bir sorumluluktur. Bu sorumluluğun yerine getirilmemesi ben Müslümanım diyen her bir fert için bir zül olacaktır.

İçinde bulunduğumuz durumdan çıkmak için Peygamber (s.a.v.)'in doğumu bize bir milat olabilir. İslâmi anlayışımızı gözden geçirebiliriz. Nerelerde eksikliklerimiz var onların telafisi yolunda adımlar atabilir ve yeni kararlar alabiliriz. Allah Teâlâ, ayeti kerimede “Ey İman Edenler! İmanınızı gözden geçirin” (Nisa, 4/136) buyurmaktadır. Bizler Allah'ın emirlerini ve onların anlatıcısı ve uygulayıcısı konumunda olan Rasûlüllâh (s.a.v.)'i yeniden sahih kaynaklar temelinde iyi anlayarak bu süreci başlatabiliriz. Unutmayalım ki, Müslümanım demek bir iddiadır. İddialar ispat ister. Biz de Müslümanlığımızın ispatını başkalarının hayatlarına bakarak değil, rehberimiz olan Allah Rasûlü'nü örnek alarak gerçekleştirebiliriz. En azından her hafta onun bir hadisini öğrenebilir ve hayatımıza tatbik edebiliriz. Kişi sevdiğini hatırladığı oranda sevgisine bağlıdır ve aidiyet gösterir. Ne mutlu onu hakkıyla örnek alan ve hayatın her anında hissedebilenlere.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Öztoprak
Sinop Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi